

Boekverslag Een jungle van tralies en beton Guy Van Gestel

Van de Steene Lien

© havovwo.nl (maart 2004)

Titel: Een jungle van tralies en beton
Auteur: Guy van Gestel
Aantal pagina's: 202

1. Onderwerp

Félice Debloudts de Oliveira heeft, met de hulp van Guy Van Gestel, Dag Allemaal -journalist, haar autobiografie neergepend in “Een jungle van tralies en beton”. Het is een onthutsend verhaal geworden. Het gaat over het wel en wee in de Braziliaanse gevangenis waarin Félice belandt nadat ze werd opgepakt als drugsmokkelaarster.

Ik heb mijn oog aanvankelijk laten vallen op dit boek omdat verscheidene mensen het mij aangeraden hadden, maar ook werd ik verleid door de uitgeschreven inhoud op de achterflap. Mijn verwachtingen betreffende dit boek zijn dan ook meer dan beantwoord.

Drugs is een alledaags fenomeen, het kan iedereen overkomen en je hoeft er niet veel voor te doen om er aan verslaafd te geraken. Daarentegen vraagt het heel wat inspanning om er nooit betrokken bij te geraken. Ik ben het er dan ook niet mee eens wanneer Félice er steeds op terug komt dat ze onschuldig is, anders dan anderen. Niettegenstaande ik het erg vind is het zeker en vast terecht dat ze hiervoor wordt bestraft. Iedereen is verantwoordelijk voor zijn eigen daden, je wordt niet zonder slag of staat een junkie. Niemand kan beslissen over je doen en laten en dus moet je er dan ook maar de gevolgen van dragen. Later komt Félice dan ook zelf tot dit besluit.

Félice & Guy besteden veel aandacht aan het beschrijven van de gevangenis; van het hygiënische comfort tot de opstanden en de families. De meeste vrouwen worden lesbisch in de gevangenis en soms krijgen ze dan ook straten in hun gezicht, een soort brandmerk als teken van bedrog. Dit boek is dan ook wel beter dan een film die ik onlangs gezien heb. Je krijgt een ruimer en objectiever beeld aangezien de verteller het zelf meegemaakt heeft en het dus niet wordt bewerkt. De negatieve kanten van de gevangenis springen er dan ook uit. Verbazingwekkend is het dat de buitenlandse gevangenis er al bij al toch nog beter uit komt dan de meeste mensen denken.

2. Gebeurtenissen

Vrijdag 1 oktober 1999 vertrekken Carlos en Félice vanuit Porto Alegre voor een korte binnenlandse vlucht. De fatale intercontinentale vlucht stijgt 's avonds laat op in São Paulo en had non-stop naar Londen moeten gaan. Die nacht maakt de piloot echter een noodlanding in Salvador de Bahaia waar een ambulance Félice in het bijzijn van Carlos, haar naar het ziekenhuis brengt. (fragment boek) De jonge vrouw had capsules ingeslikt en die waren opengescheurd waardoor ze in levensgevaar verkeerde. Dit is zeker en vast de belangrijkste gebeurtenis in het boek want vanaf dan begint alles pas; 10 dagen coma, arrestatie, aankomst in de gevangenis, ontmoeting Christian, huwelijk,...

De gebeurtenissen in en rondom de gevangenis en de levenswijze van Félice en haar celgenoten worden tot in de details omschreven. Alleen jammer dat ze soms belevenissen overslaat en er pas later op terug komt, met het gevolg dat het soms wel moeilijk is om te blijven volgen.

Verrassend vind ik toch hoe Christian Félice ten huwelijk vraagt aan de telefoon. Hoe kun je nu iemand ten huwelijk vragen afgaand op brieven en telefoontjes? De abortus die Félice pleegt na de breuk met de drugsverslaafde Carlos is echter wel herkenbaar; wanneer ik in een dergelijke situatie zou belanden zou ik wellicht hetzelfde doen. De beruchte nacht van 1 op 2 oktober heeft zeker ook indruk gemaakt. Het verbaast me hoe je van het ene moment, dolgelukkig, niet beseffend dat in een paar minuten je leven kan veranderen, in een zodanige grote leegte kunt vallen. Je bent op de vlucht met je vriend, weliswaar met capsules in je lichaam maar je verwacht niet dat ze openscheuren, en dan

gebeurt het ergste... Je wordt afgevoerd naar het ziekenhuis in coma. Terwijl je in coma ligt word je gearresteerd en beland je voor meer dan 2, bijna 3 jaar in de cel. Het is extreem, en héél waarschijnlijk komt dit niet zo vaak voor. Eerlijk gezegd, ik hoop dit nooit mee te moeten maken.

3. Personages

Félice, het hoofdpersonage heeft in haar leven héél veel meegemaakt, ze leidt niet het gewone leventje zoals vele mensen dat doen. Het is wel heel verwonderlijk hoe ze de draad terug oppikt en er zo weer een extra dimensie aan heeft, mede door de steun van haar vader, waar ik zeer veel bewondering voor heb. Ze vertrekt op wereldreis met Andy, breekt met hem en trouwt met Carlos, even later pleegt ze abortus, belandt ze in de gevangenis vanwege haar drugsprobleem, en vraagt ze aan haar vader of ze mag trouwen met Christian, haar nieuwe vlam die ze als gevangene heeft leren kennen. In tegenstelling tot haar moeder is haar vader haar altijd blijven steunen en wanneer ze vraagt aan haar vader of ze met Christian mocht trouwen heeft hij na veel tegenpruttelen “ja” gezegd. Ik zou na dit alles een andere beslissing genomen hebben en zoals veel mensen zouden doen, namelijk afhaken.

Verder krijgt ze ook nog de steun van buiten af: Rita, haar grote liefde Christian, een Belgische ereconsul in Bahia; Catharina Druant da Silva,... die haar een hart onder de riem gestoken hebben. Binnenshuis kreeg ze steun van Saneide, een goede vriendin, Jef haar Belgische advocaat, Osvaldo, haar laatste redding naar vrijheid en padre Filip die opkomt voor de mensenrechten in de gevangenis.

Enerzijds kunnen deze mensen er niet veel aan haar situatie veranderen want zij is natuurlijk wel de oorzaak van haar problemen, maar anderzijds heeft Carlos er haar serieus ingeluisd. Maar hij is slechts ook maar een tytetje dat leeft van drugs en van andere mensen profiteert. Onbegrijpelijk is het fragment, wanneer Félice wordt opgenomen en hij plotseling verdwijnt, terwijl het grotendeels zijn schuld is. Denise, Inès, Adera, Simone,...blijken ook vrienden te zijn tot wanneer het te heet wordt onder hun voeten en staan dan ook allemaal te popelen om als eerste haar cel in beslag te nemen...

4. Bouw

Het boek wordt verteld door Félice zelf, je ziet de gebeurtenissen door haar ogen. Het verhaal is dan ook emotioneel getint, maar aangezien dat zij haar eigen verhaal vertelt blijft het eigenlijk wel vrij objectief.

In eerste instantie begint de jonge vrouw de personen te danken die haar geholpen hebben uit die moeilijke periode, aansluitend volgt de beschrijving van de gevoelens die ze beleefde wanneer ze in coma lag. Even later keert ze naar Sydney terug waar ze Carlos ontmoet en verslaafd geraakt... Daarna stelt ze haar celgenoten voor, omschrijft ze de *femina*, de reglementen... Vervolgens begint ze over de belangrijkste gebeurtenis, namelijk de nacht van 1 op 2 oktober, te vertellen. Ten slotte begint ze weer het cachot te definiëren en ongeveer in het midden van het boek begint ze te praten over haar kindertijd toen ze nog in Antwerpen woonde. Op het einde van het boek zet ze alles nog even op een rijtje en wordt uiteindelijk toch alles duidelijk.

Omdat de schrijfster niet alles in chronologische volgorde voorstelt, blijf je toch de neiging hebben om voort te lezen, eerst en vooral door de spanning, je wilt weten wat er nog gaat gebeuren maar ook hoe het komt dat ze zo ver geraakt is...

Omdat het boek niet opeenvolgend opgebouwd is, bevat het veel vertragingen en flashbacks, maar desondanks hangt alles goed samen.

Het verhaal is opgebouwd in verschillende hoofdstukken en bevat telkens een datum, zodat je alsnog ieder stuk op zich in de tijd kunt situeren.

Van de Steene Lien

© havovwo.nl (maart 2004)

5. Taalgebruik

De tekst is zeker niet lastig om te lezen integendeel, de autobiografie zelf bevat nauwelijks moeilijke woorden, het zijn korte, gemakkelijke zinnen die zeer vlot lezen.

Doorheen het boek tref je Portugese woorden aan, dit zijn alledaagse benamingen en die dus in de gevangenis veel gebruikt worden, deze zijn cursief gedrukt. *Gringa*: bijnaampje voor Félice, *praia de lixo*: strand van afval, *rampa*: soort poort aan het einde van de lijdensweg...

Alles wordt verteld van uit het standpunt van Félice, alleen haar eigen gevoelens worden beschreven. Soms is dit wel eens vervelend omdat je het nooit eens ziet vanuit een andere hoek. Ik denk dat dit bewust zo gedaan wordt, waardoor Félice een soort medeleven met haar situatie opwekt. Soms gebruikt ze wel tien lijnen om een situatie te beschrijven terwijl ze er eigenlijk maar eentje nodig heeft om te weten wat ze bedoelt. Daardoor wordt het soms wel iets te langdradig, maar dan weet je gewoon dat er een reden is waarom ze er zoveel tijd aan besteedt.

6. Eindoordeel

In een mum van tijd heb ik de slechts 202 pagina's van "Een jungle van tralies en beton" uitgelezen. Voor mij mag het verhaal minstens nog eens zo lang duren. Het intrigerende, boeiende verhaal over het doodgewone meisje uit Antwerpen brengt je niet alleen iets bij over haar leven en de gevangenis, maar illustreert eveneens hoe gevaarlijk drugs kunnen zijn. Dit is toch een heel goed voorbeeld van een doorzetter die in zichzelf gelooft en uiteindelijk wel zijn doel bereikt. Félice heeft haar autobiografie onder woorden gebracht in een geslaagd boek, dat iedereen kan lezen en zeker aan te raden is!